

Galicia Encantada

ANIVERSARIO
2005 2025
Enciclopedia de Fantasia Popular de Galicia

Seres míticos

CATEGORÍAS RELACIONADAS

nº 07 (2011).-ORDÓÑEZ, Alberto: A lenda da Cova do Xacintón (Cerqueda. Malpica de Bergantiños)

©Alberto Ordóñez (<http://www.galiciaencantada.com>) _____ O bo das lendas e das historias que se van contando polo que chaman tradición oral, é dicir, as historias que contan os avós, é que ó NON haber nin documentos escritos nin autores coñecidos, cada un cóntaa como lle parece: poñéndolle detalles, metendo dentro outras historias pequenas, inventando adornos... O caso é que, como ninguén pode protestar nin queixarse de que a historia non foi así (porque para iso son lendas), cada un cóntaaas como lle parece. Eu, coa historia de Xacintón, debín oír 7 ou 8 versións diferentes. Vou contar a que me parece a máis tradicional. Pero despois, tamén hei de conta-las outras. O conto é que Xacintón era un home moi grande moi grande, e moi forte moi forte. A xente daquela non tiña palabras para definilo doutra forma: só ghrande e forte. Disque daquela, cando el viviu, nin sequera se inventara a palabra xighante. Pero Xacintón, sen sabelo, érao: un xigante. O xigante da Ribeira. Disque vivía coma calquera outra persoa, era un home coma outro. Pero era tan forte que, ás veces, sen el querelo, non daba controlado a súa forza. O seu corpo esaxerado, a súa corpulencia extrema e a súa forza descontrolada facíanlle quedar sen delicadeza ningunha. Era imposible que fose delicado nin curioso. Pouco a pouco foise desmoralizando, porque vía que non era como o mundo, que sempre andaba rompendo cousas. Que tentaba arrimar unha porta e acabábaa esnaquizando en mil anacos. Que tentaba carga-la herba no

carro e acababa rebentando os bois. Que tentaba tornar unha vaca e acabábaa desgraciando. E tamén os veciños se foron fartando e colléndolle xenreira. Esnaquizaba canto atopaba por diante, non había comida que lle cheghase, sopraba e arrincaba os tellados... converteuse nun elemento insoportable. Ou Xacintón ou a xente. E Xacintón, que era ghrande pero non era malo, decidiu marchar. Marchar onde non lle estorbase a ninguén. ¿Pero a onde? O destino estaba claro: onde non houbese xente. E foi a unha zona de monte preto do mar, na costa entre Cerqueda e Cambre. Non había xente, non había a quen molestar, non había quen se molestase. Disque o primeiro que fixo foi construír unha casa, un sitio no que durmir tranquilo. Andou buscando por pedras para a construción, pero todas lle parecían pequenas. Daquela, acordou ir ó fondo do mar. Andou, andou e andou mar a fóra, porque a auga non o cubría. E en mar aberto, atopou tres pedras longas e chans: tres laxes. Colleunas debaixo dun brazo, levounas para terra e fixo a súa casa. Aínda hoxe se mantén o que a lenda di que era a súa casa. Realmente é unha cova, unha especie de furna da que sobresae a laxe máis grande, a do teito: o teito que colocou Xacintón para protexerse da auga. Aínda hoxe se pode ir á Casa de Xacintón, pero cómpre reparar ben porque o tempo foina agochando entre arume, piñeiros e silvas. De Xacintón non se soubo máis nada. Era mortal, así que debeu morrer. O único que acorda a xente é de que oíra que dixeran que era un home forte que vivía nunha cova afastada.Algúns aínda o usaron para poñer medo. Aínda me acordo cando, de neno, se me portaba mal ou había malas notas, sempre había dúas ameazas: ti vas ir ó mar facer unha marea para que saiba-lo que é bo, e ímoste deixar na Casa de Xacintón.E é que o que hoxe é un paraíso, un dos maiores paraísos do mundo, a costa de Cerqueda, hai uns anos NON o era, senón que era (permítanme dicilo) o cu do mundo. O sitio a onde ninguén quereda ir: corredoiras, lameiras e toxearas. Hoxe só quedan as toxearas, cada vez máis grandes. O caso é que hai moitas versións do conto. A memoria cada vez é máis fráxil e o tempo vai esvaecendo o que era nítido. O recordo, outras historias e mesmo as películas do cine. A lenda agora xa se mestura coa de Shrek, aquel xigante verde protagonista de dúas películas de animación. Mesmo hai quen di que aquel Xacintón non existiu e que en todas as culturas hai un xigante non socializado. Mesmo hai quen di que Xacintón non era un xigante incomprendido. Hai quen di que era xigante malvado e que, entre os veciños, conseguiron botalo fóra e recluílo aló onde só lle podía estorbar ó vento. E mesmo chegou ós meus oídos outra versión máis: que Xacintón viviu nos tempos da Gherra Civil. Que era un republicano, un roxo forte ó que ninguén ousou atacar, por medo. Pero o réxime disque o obrighara a marchar onde non había xente. E el marchou para a ribeira de Cerqueda. Ighual debía dicir que quen mo contou tamén dicía que era algo roxo e que tamén tivo que agocharse.

COMENTARIOS ENVIADOS

Hola. Necesito contactar con Alberto Ordóñez, para comprobar que tenemos un amigo en común que celebra sus 50 años en breve

Enviado por Alberto Ordóñez o 19/10/2022 ás 14:41:13